

δόγμα τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας· πρὸς τὰ παρὰ τοῦ Χρυσολάνου λεχθέντα ἀπελογήθη ἐξ ὑπογυίου ὁ Φουρνῆς. Ἡ Ἀπολογία αὕτη ἐκδόδοται ὑπ' ἐμοῦ ἐν τῷ Α' τόμῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βιβλιοθήκης. Τοῦ Φουρνῆ λόγον δ' περὶ τῆς τοῦ παναγίου Πνεύματος ἐκπορεύσεως μνειάν ποιεῖται Νικόλαος Κομν. ὁ Παπαδόπουλος ἐν Praen. Mystag. σελ. 356.

Εὐστράτιος μητροπολίτης Νικαίας, μητροπόλεως τῆς Βιθονίας, ἤκμαζεν ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ περὶ τὸ ἔτος 1110, καὶ ἦν κατὰ Ἄνναν τὴν Κομνηνὴν „ἀνὴρ τὰ τε θεῖα σοφὸς καὶ τὰ θύραθεν, αὐχῶν ἐπὶ ταῖς διαλέξεσι μᾶλλον ἢ οἱ περὶ τὴν Στοᾶν καὶ Ἀκαδημίαν ἐνδιατρίβοντες“. Ἐξῆ ἔτι τὸν Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1117 (α). Τὰ κατὰ τῶν καινοτόμων λατινικῶν δογμάτων συγγράμματα τοῦ Εὐστρατίου, ὧν ἀντίγραφα ἀπόκεινται ἐν τῇ ἐν Μόσχᾳ βιβλιοθήκῃ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ὑπ' ἀριθμὸν 208, 353 καὶ 355, εἰσι τὰ ἑξῆς. 1) Λόγος πρὸς τοὺς λέγοντας, ὅτι ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκπορεύεται, κατασκευάζων ὅτι ἐκ τοῦ Πατρὸς διὰ τοῦ Υἱοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκπορεύεται. 2) Λόγος δεύτερος περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· 3) Ἐκθεσις τῆς γεγυίας διαλέξεως πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Μεδιολάνων περὶ τῆς τοῦ παναγίου Πνεύματος ἐκπορεύσεως· 4) Λόγος πρὸς Λατίνους περὶ τῶν προσφερομένων ἁζύμων, ἅτε παρὰ τοὺς θεῖους κανόνας ταῦτα ποιοῦνται. Ἐξεδόθησαν ἐν τῷ Α' τόμῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βιβλιοθήκης. 5) Λόγος ἕτερος περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, μετὰ τοῦτον δὲ καὶ ἡ παρ' αὐτοῦ ἀντίρρησις κατὰ τῶν προλεχθέντων τῷ Μεδιολάνων περὶ τῆς ἐκ

(α) Βλ. Ἐκκλησιαστ. Βιβλιοθ. τόμ. Α' σελ. ιε'.

